

Byla C-588/23**Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį****Gavimo data:**

2023 m. rugsėjo 25 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Tribunale Amministrativo Regionale della Campania (Italija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2023 m. rugsėjo 18 d.

Pareiškėja:

Scai Srl

Atsakovas:

Kampanijos regionas

Pagrindinės bylos dalykas

Ieškiniu prašoma panaikinti 2023 m. vasario 7 d. *Regione Campania* (Kampanijos regionas, Italija) sprendimą, kuriuo išplėsta 2015 m. sausio 19 d. [Komisijos] Sprendimo (ES) 2015/1075 dėl valstybės pagalbos SA.35843 (2014/C) (ex 2012/NN) (pranešta dokumentu Nr. C(2015) 75) *ratione personae* taikymo sritis; pastarajame sprendime Europos Komisija nurodė Italijos Respublikai susigrąžinti (motyvuojant tuo, kad ji nesuderinama su konkurencijos taisyklėmis) papildomą kompensaciją už su viešąja paslauga susijusius įsipareigojimus, kuri buvo sumokėta kitai per tą laiką nemokia pripažintai bendrovei, kurios verslas po įvairių veiksmų buvo perduotas bendrovei pareiškėjai.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 267 straipsnį prašoma išaiškinti Reglamentą (ES) 2015/1589 ir SESV bei Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje įtvirtintus principus, susijusius su kompetencijos pasidalijimu tarp Komisijos ir nacionalinių valdžios institucijų nustatant valstybės pagalbos gavėjus, suinteresuotųjų šalių teisę būti išklaustytais, grindžiamą rungimosi principu, teisę į gynybą ir teisminę apsaugą. Konkrečiai kalbant,

prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar pagal šias Sąjungos teisės nuostatas draudžiami nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos nacionalinės valdžios institucijoms suteikiami įgaliojimai:

- pirma, konstatuoti ekonominio tęstinumo ryšį tarp Komisijos sprendime dėl neteisėtos valstybės pagalbos susigrąžinimo aiškiai nurodytos bendrovės gavėjos ir trečiosios bendrovės, kuri nedalyvavo Komisijos vykdytoje procedūroje,
- antra, išplėsti Komisijos sprendimo *ratione personae* taikymo sritį, pritaikant ją pastarajai bendrovei ir taip pripažįstant, kad ji privalo sugrąžinti pirmosios įmonės nepagrįstai gautą sumą.

Prejudiciniai klausimai

„1. Ar pagal SESV 108 ir 288 straipsnius bei Reglamento (ES) 1589/2015 16 ir 31 straipsnius draudžiama tokia nacionalinės teisės nuostata, kaip 2012 m. gruodžio 24 d. Įstatymo Nr. 234 48 straipsnis, pagal kurią nacionalinei valdžios institucijai leidžiama pagalbos susigrąžinimo įgyvendinimo stadijoje išplėsti asmenų, turinčių grąžinti neteisėtą pagalbą, ratą, įvertinus įmonių veiklos ekonominį tęstinumą, neatmetant galimybės tokius įgaliojimus suteikti tuo atveju, kai Komisija jau yra nustačiusi tiesioginius gavėjus, taigi, atmetant Komisijos kompetenciją valstybės pagalbos srityje?“

2. Ar pagal SESV 263 ir 288 straipsnius, Nicos chartijos 41 ir 47 straipsnius bei Reglamento (ES) Nr. 1589/2015 16 ir 31 straipsnius draudžiama tokia nacionalinės teisės nuostata, kaip 2012 m. gruodžio 24 d. Įstatymo Nr. 234 48 straipsnis dėl valstybės pagalbos, tiek, kiek pagal ją – numačius, kad valstybė, įgyvendindama sprendimą dėl pagalbos susigrąžinimo, prirėkus nustato subjektus, privalančius ją sugrąžinti – sprendimas gali būti taikomas ir kitam savarankiškam subjektui nei tie, kuriems skirtas sprendimas, kuris nedalyvavo Komisijos vykdytoje procedūroje, negavo rungimosi principu grindžiamų garantijų ir dėl to neturi teisės apskūsti minėto sprendimo Europos Sąjungos Bendrajame Teisme?“

Nurodytos Sąjungos teisės nuostatos

SESV: 263 straipsnio 4 dalis dėl ieškinio dėl panaikinimo; 288 straipsnio 4 dalis dėl sprendimo privalomumo adresatams; 108 straipsnio 2 dalis dėl Komisijos kompetencijos valstybės pagalbos srityje.

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija: 41 straipsnis dėl teisės būti išklausytam; 47 straipsnis dėl teisės į veiksmingą teisinę gynybą.

2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamentas (ES) 2015/1589, nustatantis išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles:

16 straipsnis dėl pagalbos susigrąžinimo ir 31 straipsnis dėl sprendimų dėl pagalbos susigrąžinimo adresato.

Nurodytos nacionalinės teisės nuostatos

Legge del 24 dicembre 2012, n. 234 – “Norme generali sulla partecipazione dell’Italia alla formazione e all’attuazione della normativa e delle politiche dell’Unione europea” (2012 m. gruodžio 24 d. Įstatymas Nr. 234 „Bendrosios nuostatos dėl Italijos dalyvavimo priimant ir įgyvendinant Europos Sąjungos teisės aktus ir politiką“; toliau – Įstatymas Nr. 234/2012): 48 straipsnis, pagal kurį, Komisijai pranešus apie sprendimą dėl pagalbos susigrąžinimo, kompetentinga nacionalinė institucija (priklausomai nuo atvejo, ministerija, regionas, provincija arba teritorinė valdžios institucija) prireikus nustato subjektus, privalančius sugrąžinti pagalbą, mokėtinas sumas ir mokėjimo tvarką bei terminus.

Glaustas faktinių aplinkybių ir proceso pagrindinėje byloje aprašymas

- 1 Dviem 2009 ir 2012 m. priimtais sprendimais *Consiglio di Stato* (Valstybės Taryba, Italija) skyrė bendrovei *Buonotourist S.r.l.* papildomą kompensaciją už viešųjų paslaugų išsipareigojimus, susijusius su keleivinio transporto autobusais paslaugų teikimu, remiantis Kampanijos regiono suteiktomis koncesijomis. Ši 1 111 572 EUR kompensacija buvo išmokėta šiai bendrovei.
- 2 Paskui Europos Komisija 2015 m. sausio 19 d. Sprendime (ES) 2015/1075 dėl valstybės pagalbos SA.35843 (2014/C) (ex 2012/NN) (praneštas dokumentu Nr. C (2015) 75) (toliau – sprendimas dėl pagalbos susigrąžinimo) pareiškė, kad ši papildoma kompensacija yra nesuderinama su vidaus rinka, ir nurodė Italijos Respublikai susigrąžinti šią sumą iš pagalbos gavėjo.
- 3 Vėliau bendrovė *Buonotourist Srl* apskundė šį sprendimą: pirmiausia – Bendrajam Teismui (byla T-185/2015), po to, antrojoje instancijoje – Teisingumo Teismui (byla C-586/18 P), tačiau jos ieškinys dėl panaikinimo buvo atmestas abiejose instancijose.
- 4 Per tą laiką bendrovės *Buonotourist Srl* turtas buvo kelis kartus perleistas.
- 5 Visų pirma, įvykdžius įmonių skaidymo veiksmus, atitinkamai 2011 m. liepos 21 d. *Buonotourist Srl* turtą perdavė *Buonotourist TPL Srl*, o 2013 m. spalio 21 d. pastaroji bendrovė jį perdavė *Autolinee Buonotourist Srl*; abi bendrovės, viena po kitos, perėmė minėtas regionines koncesijas teikti tam tikras keleivinio transporto paslaugas.
- 6 Galiausiai 2019 m. gegužės 10 d. *Autolinee Buonotourist Srl* išnuomojo pareiškėjai *Scai Srl* verslo padalinį, įskaitant, be kita ko, paslaugų sutartis, darbuotojus ir autobusus, skirtus tam tikroms minimalioms vietos viešojo transporto paslaugoms teikti. Ši sutartis baigė galioti 2021 m. liepos 1 d.

- 7 2018–2020 m. priimtais kompetentingų teismų sprendimais bendrovės *Buonotourist Srl*, *Buonotourist TPL Srl* ir *Autolinee Buonotourist TPL Srl* buvo pripažintos nemokiomis.
- 8 Dėl šios priežasties, siekdamas toliau teikti vietos viešojo transporto paslaugą Regionas patikėjo šios paslaugos teikimą iš dalies jam priklausančiai bendrovei *A.I.R. Campania*, kuri, neturėdama paslaugai teikti reikalingų priemonių, jas įsigijo būtent iš *Scai Srl*.
- 9 Tuo pačiu metu Kampanijos regionas bandė susigrąžinti nepagrįstai sumokėtą papildomą kompensaciją dalyvaudamas atitinkamose nemokumo procedūrose ir pareikšdamas skolinį reikalavimą bendrovėms *Buonotourist Srl*, *Buonotourist TPL Srl* ir *Autolinee Buonotourist TPL Srl*, bet jam nepavyko išsireikalauti jokios sumos.
- 10 Galiausiai 2023 m. vasario 7 d. sprendime Kampanijos regionas, remdamasis Komisijos sprendimu dėl pagalbos susigrąžinimo iš *Buonotourist Srl* (kaip nurodyta šio sprendimo 3 punkte, šį sprendimą jau patvirtino Sąjungos teismai), padarė išvadą, kad tarp *Buonotourist Srl* ir *Scai Srl* esama ekonominio tęstinumo, išplėtė sprendimo dėl pagalbos susigrąžinimo *ratione personae* taikymo sritį ir nurodė *Scai Srl* grąžinti nagrinėjamą valstybės pagalbą.
- 11 Bendrovė *Scai Srl* apskundė šį sprendimą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.

Svarbiausi pagrindinės bylos šalių argumentai

Pareiškėjos – bendrovės „Scai“ – argumentai

- 12 Visų pirma, pareiškėja ginčija prielaidą, kuria grindžiamas ginčijamas regiono sprendimas, kad tarp jos ir bendrovės *Buonotourist Srl* esama ekonominio tęstinumo.
- 13 Jos teigimu, iš veiklos padalinio, kurį ji gavo iš bendrovės *Autolinee Buonotourist Srl*, nuomos negalima daryti išvados, jog jai taip pat buvo perduota valstybės pagalba. Konkrečiai kalbant, šioje nuomos sutartyje, kuri buvo sudaryta 2019 m. ir baigė galioti 2021 m., buvo numatytas tinkamas nuomos mokestis, o jai pasibaigus *Scai Srl* nepasiliko jokio nuomotojos turto.
- 14 Be to, vykstant *Buonotourist Srl* nemokumo procedūrai, 2021 m. *Corte di Appello di Salerno* (Salerno apeliacinis teismas, Italija) ir 2022 m. *Tribunale di Napoli* (Neapolio teismas, Italija) priimtuose dviejuose sprendimuose buvo atitinkamai atmesta „faktinės“ bendrovių grupės, veikiančios kaip vienas juridinis asmuo, egzistavimo galimybė.
- 15 Antra, pareiškėja nurodo, kad buvo pažeisti SESV 108, 288 ir 299 straipsniai, tiek, kiek ginčijamu regiono sprendimu išplečiama sprendimo, kuriuo Europos

Komisija nurodė Italijos Respublikai susigrąžinti neteisėtai bendrovei *Buonotourist Srl* suteiktą valstybės pagalbą ir taip nustatytas konkretus pagalbos gavėjas, *ratione personae* taikymo sritis.

- 16 Šiuo klausimu ji mano, kad šioje srityje nacionalinės institucijos įgaliojimai yra tik vykdomojo pobūdžio ir neapima įgaliojimų išplėsti Komisijos sprendimo *ratione personae* taikymo sritį. Tai visų pirma matyti iš Komisijos pranešimo dėl neteisėtos ir nesuderinamos valstybės pagalbos susigrąžinimo (2019/C 247/01); pagal jį Komisija turi tiek nustatyti pagalbos gavėjus, iš kurių turi būti susigrąžinta pagalba (4.3 skyrius), tiek galimą vėlesnį sprendimo taikymo srities išplėtimą įtraukiant kitus gavėjus.
- 17 Trečia, pareiškėja nurodo, kad buvo pažeista jos rungimosi principu grindžiama teisė būti išklaustyta, nes ji negalėjo dalyvauti procedūroje, kuriai pasibaigus Komisija priėmė sprendimą dėl pagalbos susigrąžinimo, kurį Kampanijos regionas ketina įgyvendinti jos atžvilgiu.
- 18 Ketvirta, pareiškėja tvirtina, kad iš jos buvo atimta teisė į teisminę gynybą, nes sprendimas dėl valstybės pagalbos susigrąžinimo gali būti skundžiamas tik Europos Sąjungos Bendrajam Teismui, o teisė pareikšti ieškinį pripažįstama tik jo adresatams, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnio 4 dalį. Be to, ji taip pat negali Sąjungos teismui apskusti Kampanijos regiono sprendimo, kuriame nurodoma išplėsti šio susigrąžinimo apimtį remiantis vertinimu (dėl ekonominio tęstinumo su bendrove, kuriai skirtas Sąjungos sprendimas), kuris, jos nuomone, priklauso Komisijos kompetencijos sričiai.

Atsakovo – Kampanijos regiono – argumentai

- 19 Kampanijos regionas teigia, pirma, kad jis yra kompetentingas išplėsti susigrąžinimo procedūros sritį bendrovės pareiškėjos atžvilgiu pagal Įstatymo Nr. 234/2012 48 straipsnio 2 dalį – pagal ją, Komisijai pranešus apie sprendimą susigrąžinti pagalbą, kompetentinga nacionalinė institucija (priklausomai nuo atvejo, ministerija, regionas, provincija arba teritorinė valdžios institucija) prireikus nustato subjektus, privalančius sugrąžinti pagalbą, mokėtinas sumas ir mokėjimo tvarką.
- 20 Šią nacionalinių valdžios institucijų kompetenciją patvirtina Europos Komisija, be kita ko, pranešimo 2007/C 272/05 „Dėl veiksmingo Komisijos sprendimų, kuriais valstybėms narėms nurodoma susigrąžinti neteisėtą ir nesuderinamą valstybės pagalbą, įgyvendinimo“ 32 punktas; pagal jį „jeigu įgyvendinimo laikotarpiu paaikškėja, kad pagalba buvo perduota kitiems subjektams, gali būti, jog valstybė narė turės išplėsti pagalbos susigrąžinimą ir taikyti jį visiems faktiniams pagalbos gavėjams, kad užtikrintų, jog nebūtų apeita pareiga susigrąžinti pagalbą“.
- 21 Antra, Kampanijos regionas mano, kad yra visi objektyvūs ir subjektyvūs požymiai, kuriais remiantis galima daryti išvadą, jog atliekant įvairius pervedimus

(žr. šio sprendimo 4–6 punktus) būta ekonominio tęstinumo tarp *Buonotourist Srl* ir pareiškėjos, todėl pastaroji faktiškai gavo valstybės pagalbą.

- 22 Šį vertinimą patvirtina ir pačios nacionalinės administravimo institucijos kontaktai su Europos Komisija, kuri, visų pirma pranešime COMP/H4/MC/psD*2020/078587, o vėliau ir 2023 m. vasario 22 d. pranešime COMP/H4/FM/ng/comp (2023)1978386, nustatė, kad antikonkurencinis pranašumas pasireiškė tuo, jog bendrovė *Scai Srl* pagal verslo nuomos sutartį buvo įgijusi teisę naudotis visu materialiuoju ir nematerialiuoju turtu, reikalingu bendrovės, kuri iš pradžių gavo aptariamą pagalbą, veiklai vykdyti, taigi, ir toliau gavo ekonominę naudą iš neteisėtai subsidijuotos veiklos. Be to, *Scai Srl* buvo įgijusi pirmumo teisę įsigyti bendrovę *Autolinee Buonotourist* tuo atveju, jeigu ji būtų parduodama.

Glaustas prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindimas

- 23 Pagal Įstatymo Nr. 234/2012 48 straipsnyje nurodytas nacionalines taisykles nacionalinėms valdžios institucijoms aiškiai leidžiama išplėsti sprendimo dėl pagalbos susigrąžinimo *ratione personae* taikymo sritį, į ją įtraukiant pagalbos, dėl kurios Komisija priėmė sprendimą, gavėjų ratą, net jei Komisija jame būtų aiškiai nurodžiusi įmonę gavėją.
- 24 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar pagal Sąjungos teisę tokios teisės normos leidžiamos, be kita ko, nagrinėjant dviem skirtingais požiūriais, kurie atsispindi abiejuose Teisingumo Teismui pateiktuose prejudiciniuose klausimuose.
- 25 **Pirma**, reikia nustatyti, ar sąlygos, susijusios su neteisėtos pagalbos gavėjos ekonominės veiklos tęstinumu ją galimai perimant trečiosioms bendrovėms, atitiktį turi vertinti tik Komisija, o gal tokį vertinimą taip pat gali atlikti sprendimą dėl pagalbos susigrąžinimo įgyvendinanti nacionalinė institucija, kaip aiškiai numatyta minėtuose nacionalinės teisės aktuose.
- 26 Šiuo klausimu, pirma, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas primena, kad SESV 108 straipsnyje – pagal kurį Komisija, nustačiusi, jog valstybės suteikta pagalba yra nesuderinama su vidaus rinka, nusprendžia, kad atitinkama valstybė narė turi ją nutraukti ir imtis visų priemonių, kurios būtinos, kad pagalba būtų susigrąžinta iš gavėjo (vadinamasis „sprendimas dėl pagalbos susigrąžinimo“, kaip tai suprantama pagal Reglamento (ES) 2015/1589 16 straipsnį) – numatyta „sudėtinė“ procedūra, kurioje dalyvauja Sąjungos ir nacionalinės valdžios institucijos.
- 27 Dėl kompetencijos pasidalijimo tarp minėtų valdžios institucijų tokiose bylose Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad jei Komisija sprendime dėl pagalbos susigrąžinimo nenurodo pagalbos gavėjų, valstybė narė turi patikrinti kiekvienos susijusios įmonės individualią padėtį (2014 m. vasario 13 d. Sprendimo *Mediaset*, C-69/13, ECLI:EU:C:2014:71, 22 punktus).

- 28 Be to, sprendimo dėl pagalbos susigrąžinimo įgyvendinimo stadijoje, kai pagalba negali būti susigrąžinta iš gavėjo ir yra perduota kitai įmonei, valstybė narė turėtų išplėsti susigrąžinimo procedūrą, kad ji apimtų ir įmonę, kuri po veiklos perleidimo faktiškai gauna naudą, ir taip užtikrinti, kad nebūtų apeita pareigos susigrąžinti pagalbą (2010 m. rugsėjo 13 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimo *Graikija / Komisija*, sujungtos bylos T-415/05 ir T-416/05, ECLI:EU:2010:386, 143–146 punktai).
- 29 Teisingumo Teismas taip pat yra nusprendęs, kad jei pagalbos gavėjas priklauso įmonių grupei, Komisija sprendime dėl pagalbos susigrąžinimo turi įvertinti, ar grupei priklausančios įmonės, net jeigu pagal nacionalinę teisę jos laikomos atskirais teisės subjektais, konkurencijos teisės tikslais sudaro vieną ekonominį vienetą ir dėl to turi būti laikomos viena įmone (1984 m. liepos 12 d. Sprendimo *Hydrotherm*, C-170/83, ECLI:EU:C:1984:271, 11 punktas).
- 30 Antra, jei pagalba perduodama perleidžiant įmonę pardavimo ar nuomos būdu, iš daugelio Komisijos sprendimų matyti, kad tuo atveju, kai nustatomas ekonominis tęstinumas, Komisija vertina konkretų atvejį ir nustato, ar tas tęstinumas egzistuoja (prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas cituoja, pavyzdžiui, 2014 m. spalio 1 d. Komisijos sprendimą 2916/51 dėl valstybės pagalbos SA 31550, kurią Vokietija suteikė *Nurburgring*).
- 31 Vis dėlto Teisingumo Teismo jurisprudencijoje niekada nenagrinėta kuri – nacionalinė ar Sąjungos institucija – yra kompetentinga priimti sprendimą dėl ekonominio tęstinumo, o tik konstatuota, kad neteisėta pagalba turi būti susigrąžinama iš bendrovės, kuri tęsia tą pagalbą gavusios įmonės ekonominę veiklą, jeigu nustatoma, kad ši bendrovė išsaugojo faktinį konkurencinį pranašumą, susijusį su atitinkamos pagalbos gavimu (2018 m. kovo 7 d. Sprendimas *SNCF Mobilités*, C-127/16 P, ECLI:EU:C:2018:165).
- 32 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo teigimu, iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad kai Komisija pati priima sprendimą dėl pagalbos susigrąžinimo iš konkretaus subjekto, kompetencija išplėsti to sprendimo taikymo sritį lieka priskirta tik Komisijai, o valstybė narė turi tik jį įgyvendinti. Vadinasi, nors nagrinėjama nacionalinės teisės aktais siekiama, kad nebūtų išvengta Komisijos sprendimų įgyvendinimo, jais pažeidžiama Komisijos kompetencija. Vienintelis atvejis, kai nacionalinių valdžios institucijų sprendimas pradėti įgyvendinimo procedūrą kito asmens nei tas, kurį jau nustatė Komisija, atžvilgiu galėtų būti priimtinas, yra atvejis, kai atitinkamas asmuo yra pakankamai susijęs su pagalbą gavusia įmone, todėl nacionalinės valdžios institucijos neturi vertinimo diskrecijos ir klausimas toliau lieka Komisijos sprendimo įgyvendinimo srityje.
- 33 **Antra**, kyla klausimas, ar dėl to, kad nacionalinė įgyvendinimo institucija išplėtė Komisijos priimto sprendimo dėl pagalbos susigrąžinimo *ratione personae* taikymo sritį, naujasis jo adresatas netenka ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 ir 47 straipsniuose įtvirtintos rungimosi principu grindžiamos teisės

būti išklausytam per pirminę procedūrą Komisijoje, ir teisės pareikšti ieškinį dėl sprendimo dėl pagalbos susigrąžinimo pagal SESV 263 straipsnį.

- 34 Dėl rungimosi principu grindžiamos teisės būti išklausytam prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekęs teismas primena daugelį Teisingumo Teismo sprendimų, pagal kuriuos teisės į gynybą užtikrinimas yra bendrasis Sąjungos teisės principas, kurį reikia taikyti visais atvejais, kai institucija ketina priimti asmeniui nepalankų teisės aktą. Pagal šį principą sprendimo, kuriuo labai paveikiami asmens interesai, adresatui turi būti suteikta galimybė naudingai pateikti savo nuomonę dėl pagrindų, kuriais institucija grindžia savo sprendimą (2008 m. gruodžio 18 d. Sprendimas *Sopropè*, C-349/07).
- 35 Italijos administracinių teismų jurisprudencijoje savo ruožtu nurodoma, kad jei nacionalinė institucija susigrąžina neteisėtą valstybės pagalbą iš kito asmens nei tas, kuriam skirtas Komisijos sprendimas, rungimosi principu grindžiamą teisę būti išklausytam pakankamai užtikrina bendrovės, kuriai tiesiogiai skirtas Komisijos sprendimas, gynėjai.
- 36 Vis dėlto, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, šie nacionalinių teismų sprendimai buvo priimti dėl įmonių, kurios buvo laikomos „faktinės“ bendrovių grupės dalimi, nors pareiškėjos atveju tokia prielaida buvo atmesta (žr. šios prašymo priimti prejudicinį sprendimą santraukos 14 punktą).
- 37 Dėl teisės kreiptis į teismą prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekęs teismas primena, kad priemonė, kuria nacionalinė institucija išplečia sprendimo dėl nesuderinamos pagalbos susigrąžinimo *ratione personae* taikymo sritį, negali būti ginčijama Europos Sąjungos Bendrajame Teisme ir kad jame galima pareikšti ieškinį tik dėl sprendimo dėl pagalbos susigrąžinimo, bet teisę tai padaryti turi tik to sprendimo adresatai, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnio 4 dalį.
- 38 Šiuo požiūriu toks teisės į teisminę gynybą pažeidimas negali būti ištaisytas suteikiant galimybę apskusti sprendimą dėl taikymo srities išplėtimo nacionaliniuose teismuose, nes tai reikštų, kad šie teismai turi iš esmės įvertinti, ar tarp įmonių esama veiklos ekonominio tęstinumo, o tai, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, gali atlikti tik Komisija.
- 39 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekęs teismas prašo Teisingumo Teismo šioje byloje taikyti Teisingumo Teismo procedūros reglamento 105 straipsnyje numatytą pagreitintą procedūrą, nes klausimai yra nauji ir itin svarbūs visoms valstybėms narėms.